

MOTION

Angående marknadsvärdering av Köpings kommuns aktier i Mälarenergi Elnät AB

Den svenska elmarknaden avreglerades i mitten på 1990-talet i syfte att främja konkurrensen. Distributionen av el i Köping, Arboga och Kungsör hade fram till avregleringen ombesörjts av ett kommungemensamt aktiebolag, Västra Mälardalens Kraft ab, mera publikt benämnt VMK.

Bolaget ägde också elnätet i kommunerna, med undantag av Kolsva, där nätet ägdes och även fortfarande ägs av Vattenfall.

I syfte att uppnå synergieffekter och effektiviseringar så beslutade de tre kommunerna att överlåta elhandeln till Mälarenergi AB och även sälja elnätet till det nybildade bolaget Mälarenergi Elnät AB. Köpings kommun erhöll aktier i Mälarenergi Elnät AB motsvarande 14,6 % av aktiekapitalet samt ett reverslån på cirka 88 mkr med en ränta på 10 % som ersättning för sin andel i VMK AB

För ett par år sedan löstes lånet in av bolaget och sedan har kommunen erhållit aktieutdelning med ungefär samma belopp som räntan på reverslånet. I samband med bildandet av Mälarenergi Elnät AB beslutades också att bolagets säte skulle även fortsättningsvis vara i Köping.

Jag har vid flera tillfällen under årens lopp tagit upp diskussionen om att sälja Köpings kommuns aktier i Mälarenergi Elnät och använda kapitalet för kommunala investeringar inom skolan och äldreomsorgen.

Socialdemokraterna har konsekvent avvisat sådana tankar med motivering att vi med våra aktier har ett viss inflytande på taxesättningen på elnätets överföringsavgifter samt att vi erhållit ränta på reverslånet på i storleksordningen 9 mkr.

Det har nu kommit propåer från Mälarenergi Elnäts största aktieägare, nämligen Mälarenergi AB som äger 65,1 % av Elnät, att man vill ändra bolagsordningen, till att viktigare frågor i bolaget kan avgöras om besluten till minst 75 % biträdes av aktieägarna. I dagsläget gäller att att samma beslut skall samla 100 %-igt stöd, dvs att samtliga kommuner är eniga. Paragrafen tillkom för att skydda minoritetsägarna. Blir det tänkta förslaget en realitet så innebär det att Mälarenergi med sina 65,1 % tillsammans med någon av de övriga kommunerna, Hallstahammar och Arboga, kan "köra över" resterande två kommunen. Arbogas innehav uppgår till 10,2 % och Hallstahammars till 10,1 %. Tilläggas kan också är att Mälarenergi till 100% ägs av Västerås stad. På förslag är vidare att flytta Mälarenergi Elnäts säte från Köping till Västerås. För information kan nämnas att Kungsörs kommun för ett antal år sedan sålde sina aktier till Mälarenergi.

Det behöver inte vara en särskilt spekulativ uppfattning att tolka det som att Västerås Stad via Mälarenergi strävar efter att utöka sitt inflytande i El-nät och på sikt ta över hela bolaget.

Det är därför rimligt att Köpings kommunen redan nu undersöker de ekonomiska konsekvenserna att avyttra vår aktieandel i Mälarenergi Elnät antingen via hembud från övriga kommuner eller via extern försäljning. Dvs vad är det aktuella värdet av våra aktier i bolaget. Det är väl rimligt att anta att värdet vida överstiger de belopp som var aktuella i samband med att försäljningen i mitten av 90-talet.

Som ett exempel kan nämnas att för ett antal år sedan så sålde finländska Fortum sitt elnät i Sverige till några AP-fonder m. fl. för cirka 60 miljarder kr. Antalet abonnenter uppgick till ungefär en miljon vilket motsvarade ett värde på 60.000:- per abonnent. Omräknat till Mälarenergi Elnät AB vars antal kunder uppgår till cirka 100.000 så skulle det indikera ett ungefärligt värde på hela bolaget på 6 miljarder. Köpings kommuns andel, 14,6 %, skulle under de förutsättningarna uppgå till 870 mkr. En avkastning på det beloppet med lågt räknat 5 % skulle innebära förstärkning av den kommunala resurserna 45 mkr årligen, alternativt ett minskat lånebehov med 870 mkr.

Det skall sättas i relation till den aktieutdelning som vi förnärvarande uppbär på cirka 9 mkr.

Köpings kommun står inför stora framtida utmaningar i form av tunga investeringar inom skolan, vård- och äldreomsorgen och fritidssektorn. Det är därför viktigt att se över olika finansieringsalternativ som står till buds, som t.ex av sälja våra aktier i Mälarenergi El-nät AB.

Ett motargument mot avyttrande av aktierna har under årens lopp varit att möjligheterna till inflytande i bolaget. Hur mycket sådant inflytande har betytt i realiteten kan ifrågasättas och med Västerås stads propåer om förändringar i bolagsordningen som innebär ett väsentligt minskat minoritetsägarinflytande, så finns det all anledning att se över vårt aktieinnehav.

Innan ett beslut om försäljning kan komma att så ske är det rimligt att det genomföra en aktuell värdering av Mälardalens El-nät AB,

Jag föreslår därför

Att Köpings kommun tar beslut om låta marknadsvärdera vårt aktieinnehav i Mälarenergi El-nät AB

Köping den 22 maj 2023

Ola Saaw (m)